

DARMOÅ½ROUTI - V.

Neděle, 29   ervenec 2018

5. MAT  SEK Podzim s sebou p  miresl spoustu změn, které m obr  jtily život   opl  n   naruby. Michal se dozv  d muset opustit svůj atelier a t  -m půjdem i byt, který byl jeho sou  st  st  -. Na  jt  st  - ne okam  it  , ale dostaal p  tro  n  . Do toho jsem mu ozna  mila, že bude tat  -nkiem.     To bychom měli d  jt pry  ko  ku, proto že p  men  j  - toxoplasma je pro t  hotn   ženy stra  jn   nebezpe  n  , že začal se strachovat Michal, kdy    se vzpamatoval z bohat  rsk   svého budoucího potomka.

    BI  jn  -  j?

To jsou jen pověry. Nav  -c bude m  -t Čeenda ka  d  m dnem ko  yata, tak kam bys ji chtěl d  vat?   e

    Aby sis

to potom nemusela vy  -tat, Heleno, to není-   jdn   legrace.   e

Kdy    m  -

oslovil Heleno, tak mluvil opravdu v  j  n  . Jinak jsem pro něj byla vždycky Helenka nebo Hel  a. V tu chvíli jsem se lekla, aby m   p  mecce jen nechtěl o Čeenda p  mipravit.

    Neboj

se, mil  ku, toxoplasmóza se nep  men  j  - jako chřipka. U    jsem si o tom něco p  me  etla.   elov  k ji m  - že chytit i ze syrového masa, tak že pravděpodobnost, že si d  jm naka  en     tatar  k, je ur  it   v  t  j  -, ne že poz  mu den star  ko  i  -hov  nko. Jedin   takhle by k tomu totiž mohlo dojít.   e

    No

dob  me, dob  me, j   o tom nic neví-m, ale   -kal to Venca    patn  . V   dy    v  -j, že mají-ty   mi děti tak u    m   n  jak   zku  jenosti.   e

    On tedy

ur  it  , ale řekla bych, že sp  -j s opic  - za krkem ne    s ko  kou.   e

Venca

   patn   byl v  tvartn  -k, kter   se nikdy samostatn   neprosadil, i kdy    mu talent rozhodn   nechyběl. Měl v  jak trochu problém s alkoholem, tak nad sebou potřeboval pevnou ruku. Vy  e   il to tak, že pracoval jako civiln  - zaměstnanec u vojáků- a v nedalekých kasárnách maloval plakáty a vyráběl nástěnky. Kdy    jsem se v roce 1990 nast  ovala k Michalovi, tak u    si u něj Venca asi p  jt  m rokem p  vyd  l   jval jako modelů-   . Měl v t   době p  ta  ty   icet a vyskytoval u n  js tak často, že jsem ho vně-mala t  m  -    jako člena rodiny. Byl mali  k   , holohlav    a

pořád usměvavý. Čelovýk ho musel mít rájd. Svým způsobem vychovával i o deset let mladýho Michala, když ho například usměraloval přání reakční na moje první kuchařské pokusy. Dávala jsem tehdy přednosti s parmezánem podle receptu z knihy. Musela jsem Michala a Venu volat asi taky krátce, než pár minut užili příjem a pak rájově k večeřím. Mezi něm ten parmezán na předložkách zatuhnul a pevně je splnil, takže zabodnutý vidlička otázka rovnou celým talířem. Michal bránil a já se radostně uklidila do naší provizorní kuchyně. Cestou jsem ale ještě zaslechla Venu, jak rájově kázala:

„Žež Jez a chval, jinak se ti na to rájově vybodne. Je to mladá holka, vypadá jak se vařit naučená, neboj se.“

Mála

jsem ho za to ještě rájově radostně. Horší ovšem bylo, když si nás kde předložil. To potom jála zodpovědnost stranou. Venu to trápilo, ale nemohla si pomoci. Jednou jsem předložila večeře z příjemce a našíla jsem doma soptícího Michala.

„Žež Co se

dává, zlato?“ zeptala jsem se opatrňově.

„Žež Ale,

Venu už tu měl rájově hodiny a není po nám ani vidu ani slechu. Je potřeba pracovat celou noc, protože rájno musí bezpodmínečně předložit ke schvájení hotový model scénky. Samo to nejsem schopen v žádnej ohledu předstihnout,“ řekla chytala se za hlavu.

„Žež Myslím,“

„že zapomněl?“

„Žež To

rozhodně ne, všechno jsme se jasně domluvili.“

„Žež Vářa co?“

Skočil se podél jeho obřího hospody ke kasírni, aby nabídla jsem se.

Mála

jsem rájově stála. Když jsem nakoukla oknem do lokálu, uviděla jsem Venu, jak sedí u stolu se dvěma muži a rozkládala rukama. Před sebou měly pár piv a celou panáčka. Vešla jsem dovnitř.

„Žež Heluřko,“

sluníčko, pojď sem k nám, já ti musíme něco rájově ctět,“ halekal Venu přes celou hospodu.

Vářichni

se po mnÄ› podÄ›vali a jÄ› se snaÅ¾ila bÄ›zit ÄºoplňÄ› neviditelnÄ›j. ProÄ›la jsem sprÄ›kou rÅ›znÄ½ch poznÄ›mek aÅ¾ k hÅ™Ä›-Ä›jnÄ›-kovi, kterÄ½ okamÅ¾itÄ› spustil svÅ›j obvyklÄ½ srdceryvnÄ½ monolog: â€žJÄ› jsem takovÄ½ neÅ™Ä›jd, kamarÄ›jdoi siÄ›-bÄ›-m pomoc a mÄ›sto toho tady chlastÄ›m. On to teÄ› chudÄ›k urÄ›itÄ› nestihne, protoÅ¾e jsem nepÅ™iÄ›jel. TolikrÄ›t uÅ¾ mi pomohl a jÄ› mu to takhle oplÄ›cÄ-m.â€œ

â€žTak

pojÄ•, pÅ›jdeme za Michalem a nÄ›jak mu to vysvÄ›tlÄ›-me,â€œ mÄ›vla jsem lÄ›-stkem na vrchnÄ›ho a zaplatila ten dlouhÄ½ plot z Ä›jrek, kterÄ½ uÅ¾ staÅ›il postavit.

Ani

neprotestoval, i kdyÅ¾ mÄ›li jeho kumpÄ›jni spoustu Å™eÄ•-Ä-. Jen do sebe jeÄ›tÄ› v nestÅ™eÄ¾enÄ© chvÄ›li obrÄ›til toho poslednÄ›ho nalitÄ©ho panÄ›ka. HorÄ›-Ä- bylo, Å¾e sotva stÄ›l na nohou, takÅ¾e jsem s nÄ›-m dobrou pÅ›lhotinu chodila pÅ›knÄ› sviÅ¾nÄ› po parku, aby se trochu vzpamatoval. VyptÄ›vala jsem se na dÄ›ti a na vÅ›echno moÅ¾nÄ©, abych kontrolovala, zda ho jiÅ¾ opouÅ›tÄ- â€žpatlavost Å™eÄ•já€œ. Vencia mÄ›l Ä›tyÅ™i dcery s jednou manÅ¾elkou. NejdÅ™Ä›ve mÄ›li dvÄ› dÄ›vÄ› Ä›jtky rychle po sobÄ›, a kdyÅ¾ uÅ¾ jim bylo kolem dvacÄ›tky, tak si poÅ™Ä›dili dalÄ›-dvÄ›. PrÄ½ jim bylo najednou smutno.

Z parku

jsme zamÄ›-Å™ili do aÅ¥asu. KdyÅ¾ Michal uvidÄ›l Vencu, jak na nÄ›j provinile koukÄ›j a usmÄ›-vÄ›j se pÅ™i tom jako mÄ›sÄ-Ä•ek na hnoji, musel se zaÄ•-Ä-t smÄ›t taky. Pak nÄ›jÄ› kamarÄ›d jeÄ›tÄ› absolvoval vlaÅ¾nou sprchu, dvojitou kÄ›vu a pomalu zaÄ•al fungovat.

CÄ›-tila

jsem se unavenÄ›j, tak jsem jim jeÄ›tÄ› nachystala misku s pomazÄ›nkou, pÄ›jr krajÄ›-cÄ›-chleba a Ä›la jsem si lehnout. BudoucÄ- maminky pÅ™ece musÄ- hodnÄ› spÄ›t. Po pÅ›lnoci mÄ› vzbudila ÄŒeenda, kterÄ›j poÅ™Ä›d nervÄžnÄ›, pÅ™echÄ›zela sem a tam po pokoji a mÄ›oukala. Potom si zalezla do nejniÅ¾Ä›-Ä- z polic, kterÄ© byly v Ä•ele naÄ›jÄ- postele, a do rÄ›jna tam porodila Ä›tyÅ™i koÅ¥ata.

ÄŒeenda,

aÄ• sama mÄ›lem jeÄ›tÄ› kotÄ›, byla vzornou mÄ›jmou. UdÄ›lala jsem jim mÄ›kkÄ½ pelÄ-Ä•ek rovnou v tÄ© polici, protoÅ¾e se tam koÄ•ka zÅ™ejmÄ› cÄ›-tila bezpeÄ•nÄ› a odmÄ-tala ji opustit. KdyÅ¾ jsem jÄ- pÅ™emÄ›stila koÅ¥ata jinam, v momentÄ› je nanosila zpÄ›t do police. HlÄ-dala svÄ© dÄ›ti jako oko v hlavÄ› a nikdo, kromÄ› Michala a mÄ›, se nesmÄ›l ani nakouknout. JÄ› mÄ›la dokonce dovoleno brÄ›it ty malÄ© vÄ›leÄ•ky do rukou, tÄ›Å›it se s nimi a hlavnÄ› je pozorovat. No, mezi nÄ›jmi, ze zaÄ•-Äjtka nic moc, takovÄ© mokrÄ© myÅji, ale pak uÅ¾ byla koÅ¥Äjtka den ze dne roztomilejÄ›-Ä-. Jedno z nich bylo pÅ™esnou mourovatou kopí- svÄ© matky a vÅ›echna ostatnÄ- zase bÄ-lÄ› s malÄ½mi Ä•ernÄ½mi a hnÄ›dÄ½mi ostrÄ›vkami.

Pozorovala

jsem ÄŒeendu jak je krmÄ-, masÃ-ruje bÄ™-Ä›jka, aby se vyprÄ›zdnila, Ä•istÄ- je a uklidÄ›uje pÅ™edenÄ-m. KdyÅ¾ malÄ© koÄ•ky povyrostly, uÄ•ila je Å¾rÄ›t z misky, dohlÄ-Ä¾ela na jejich prvnÄ- souboje a obÄ•as trestala neplechy. To uÅ¾ jich bylo vÅ›echnu plno a museli jsme Ä›jupat nohamu po zemi, abychom nÄ›jterÄ©ho drobeÄ•ka nezaÄ›jaliÄ›pli.

Ta tÅ™i

bÄ-lÄ›j koÅ¥Äjtka se nÄ›jm podaÅ™ilo rychle udat mezi znÄ›mÄ½mi, dokonce i Vencia si

vzal jedno pro dcerky, ale mourovat Č něj zůstalo. Bylo mi lít-to Čeendy, že pár mějde o všechny děti a bude smutná, tak jsem uprosila Michala, že si posledně kotá necháme. Byl to kocourek a dostal jméno Matěsek. Když ještě trochu povyrostl, usoudila Čeenda, že už by s něm mohl začít chodit na zahradu. Přenesná si vybavují, jak seděla na židle kočičíku a nutila Matěska, aby za něho vyskočil. Ten se strájná snažil, ale pořád mu chyběl kousek k tomu, aby dosáhl na parapet. Když už byl vysoký len, tak ho nechala chvatli odpočinout, ale brzy na něj volala zase. Potom se mu najednou podařilo zachytit předení tlapkami. Visel na parapetu a vyděšená měloukal. Čeenda ho chytala za zátylek a vytáhla nahoru. Tehdy spolu byli poprvé venku a za první dně už skákal plná sájem.

Matěsek
rostl jako z vody. V jednu chvatli byli s Čeendou stejná velcě a docela se nějim pletli, ale brzy se z Matěska stal pořádný Mates. Nějak měl měrostí přes hlavu. MIA KOBOSILOVÁ